

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। अग्निः। त्रिष्टुप्।

अबोधि जार उषसामुपस्थाद्धोता मन्द्रः कवितमः पावकः।

दधाति केतुमुभयस्य जन्तोर्हव्या देवेषु द्रविणं सुकृत्सु ॥ ७.००९.०१

उषसाम्- प्रभातीनां विद्यानां वा। उपसथात्- अन्तिकात्। जारः- निष्पादितरसानुभवकरः।

अबोधि- प्रबुद्धः। होता- देवानामाह्वाता। मन्द्रः- आनन्दकरः। कवितमः- अतिशयेन सूक्ष्मदर्शी।

पावकः- शोधकः। उभयस्य जन्तोः- देवमनुष्याणाम्। केतुम्- प्रज्ञाम्। दधाति- धारयति। देवेषु।

हव्या- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यानि। सुकृत्सु- पुण्यकृत्सु। द्रविणम्-

वृष्ट्यन्नसद्भावनादिसम्पदः। दधाति ॥१॥

स सुक्रतुर्यो वि दुरः पणीनां पुनानो अर्कं पुरुभोजसं नः।

होता मन्द्रो विशां दमूनास्तिरस्तमौ ददृशे राम्याणाम् ॥ ७.००९.०२

नः- अस्माकम्। पुरुभोजसम्- बहुभोगदम्। अर्क- मन्त्रजपमुपासनं वा। पुनानः- शोधयन्। सः-

असौ। सुक्रतुः- सर्वभूतहितरत्युद्भूतसङ्कल्पः। पणीनाम्- लोभभावनानाम्। दुरः- पिहितानि

बन्धनस्य द्वाराणि। वि- विवृणोति। होता- देवानामाह्वाता। मन्द्रः- आनन्दकरः। विशाम्-

प्रजानाम्। दमूनाः- दानमनाः। राम्याणाम्- निशानाम्। तमः- अन्धकारम्। तिरः- तिरस्कुर्वन्।

ददृशे ॥२॥

अमूरः कविरदितिर्विवस्वान्सुसंसन्मित्रो अतिथिः शिवो नः।

चित्रभानुरुषसां भात्यग्रेऽपां गर्भः प्रस्व आ विवेश ॥ ७.००९.०३

अमूरः- अमूढः। कविः- क्रान्तदर्शी। अदितिः- अखण्डः। विवस्वान्- दीप्तिमान्। सुसंसत्-

शोभनसदनः। मित्रः- स्नेहयुक्तः। जिमिदा स्नेहने। अतिथिः। नः- अस्माकम्। शिवः- मङ्गलः।

चित्रभानुः- आश्चर्यप्रकाशः । उषसाम्- प्रभातीनां विद्यानाम् । अग्ने- अग्रतः । भाति- प्रकाशते ।
अपाम्- जीवोदकानाम् । गर्भः- गर्भस्थः । प्रस्वः- जायमानः । आ विवेश- प्रविष्टवान् ॥३॥

ई॒ळे॒न्यो॑ वो॒ म॒नु॒षो॑ यु॒गेषु॑ स॒म॒न॒गा अ॑शुच॒जा॒तवे॑दाः ।

सु॒सं॒द॒शा भानु॒ना यो वि॒भाति॑ प्र॒ति गा॒वः स॒मि॒धा॒नं बु॑धन्त ॥ ७.००९.०४

ई॒ळे॒न्यः- स्तुत्यः । वः- युष्मदर्थम् । मनुषः युगेषु- मनुष्ययुगेषु । समनगाः- सहृदयः । जातवेदाः-
जातप्रज्ञः । अशुचत्- दीप्यते । यः । सुसंदशा- सुदृश्यया । भानुना- दीप्त्या । विभाति- प्रकाशते ।
तम् । समिधानम्- सम्यगुद्दीपितम् । गावः- स्तुतयः । प्रति बुधन्त- प्रतिबोधयन्ति ॥४॥

अ॒ग्ने या॒हि दू॒त्यं॑ मा रि॒षण्यो॑ दे॒वाँ अ॒च्छा ब्र॒ह्म॒कृ॒ता ग॒णेन॑ ।

सर॑स्वतीं म॒रुतो॑ अ॒श्विना॒पो यक्षि॑ दे॒वा॒न्न॒क्षेया॑य वि॒श्वान् ॥ ७.००९.०५

अग्ने । ब्रह्मकृता गणेन- मन्त्रसम्पादकेन स्वज्वालासङ्घेन । देवान् । दूत्यम्- दौत्यम् । याहि-
गच्छ । मा । रिषण्यः- हिंसीः । रत्नक्षेयाय- हितरमणीयभावनाधारणायै । सरस्वतीम्-
रसचोदनशक्तिम् । मरुतः- प्राणविशेषान् । अश्विनौ- प्राणेशनशक्ती । अपः- मूलशक्तिधाराः ।
विश्वान् देवान् । यक्षि- पूजय ॥५॥

त्वाम॑ग्ने स॒मि॒धा॒नो व॑सिष्ठो ज॒रूथं॑ ह॒न्यक्षि॑ रा॒ये पु॒रंधि॑म् ।

पु॒रु॒णी॒था जा॑तवेदो ज॒रस्व॑ यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभिः॑ सदा॑ नः ॥ ७.००९.०६

अग्ने । त्वाम् । समिधानः- सम्यगुद्दीपयन् । वसिष्ठः- चित्तवृत्तिस्तम्भकर उपासकः । वसु स्तम्भे ।
भवति । जरूथम्- जरणीयं रक्षः । हन्- जहि । राये- दानयोग्यसम्पदे । पुरन्धिम्-
पुरुधारणासम्पन्नमिन्द्रम् । यक्षि- पूजय । पुरुणीथा- बहुना स्तोत्रेण । जातवेदः- जातविद्य ।
जरस्व- स्तुहि ॥६॥